

Projektbeskrivelse

Vandløbsrestaurering i Vejstruprød Bæk – Udlægning af gydegrus og skjulesten samt etablering af sandfang

Kolding Kommune – Maj 2022

Indhold

1	Indledning og formål.....	1
2	Vandløbsstrækningen - Fald og fysiske forhold.....	2
3	Vandløbets miljømål og miljøtilstand.....	4
4	Vandløbsrestaureringen – Projektbeskrivelse.....	4
4.1	Vandløbsarbejder i hovedpunkter.....	4
4.2	Udlægning af gydegrus og skjulesten.....	5
4.3	Etablering af sandfang.....	5

Bilagsfortegnelse

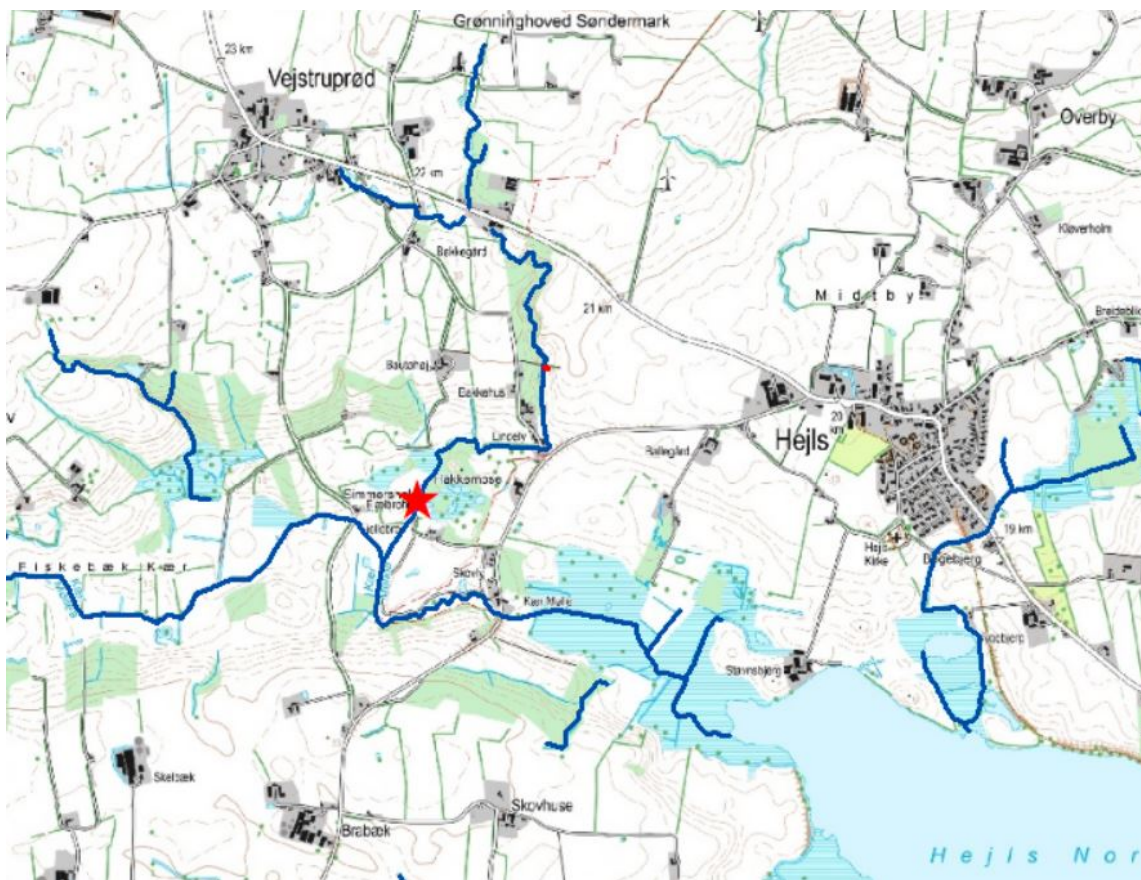
Bilag 1	Projektkort – Vejstruprød Bæk
---------	-------------------------------

1 Indledning og formål

Projektet består af en vandløbsrestaurering, med udlægning af gydegrus og skjulesten på en 224 m strækning fra station 2.876 – 2.900 og station 2.925 - 3.125. Fra station 2.900 - 2.925 etableres et sandfang.

Formålet med projektet er, at bidrage til genopretning af gydepladser for fisk, samt forbedring af forholdene for den akvatiske flora og fauna og dermed opnå en tilstand der svarer til det fastlagte miljømål for vandløbsforekomsten.

Figur 1. Den røde stjerne markerer projektstrækningen på den nedre del af Vejstruprød Bæk. På baggrund af Kort 25.

2 Vandløbsstrækningen - Fald og fysiske forhold

På vandløbsstrækningen er der relativt ensartede fysiske forhold med sandet bund og småsten. Enkelte steder er der sten og grus samt få skjulesten. De steder hvor bunden er stenet og gruset er stenene generelt for små til at være egnede som gydepladser for ørred, og der er rigtig meget sand imellem stenene se figur 2 og 3. Faldet på strækningen er i gennemsnit 4 ‰ og varierer lokalt imellem 1 og op mod 10 ‰.

Vandløbsstrækningen er beliggende i et åbent landskab med få træer på en kort delstrækning, hvor udhængende urter og græs ellers hovedsageligt udgør den nære kantvegetation og beskygning.

Figur 2. Gruset bund med højt indhold af sand, april 2022.

Figur 3. Gruset bund med sand og enkelte skjulesten, april 2022.

3 Vandløbets miljømål og miljøtilstand

Miljømålet for Vejstruprød Bæk er angivet til "god økologisk tilstand".

Vandløbskvaliteten af Vejstruprød Bæk har været undersøgt både ved at se på sammensætningen af vandløbets smådyr og på fiskebestanden.

Den nyeste undersøgelse af fiskebestanden er foretaget af DTU Aqua den 25. august 2017. EL-befiskningen er udført umiddelbart nedstrøms for projektområdet. Ved befiskningen blev der registreret ørredyngel med en tæthed på 76/100 m², og ikke andre fiskearter. Resultatet af befiskningen svarer til en "moderat økologisk tilstand".

Den registrerede fiskebestand i 2017 var altså tæt på at nå miljømålet "god økologisk tilstand", hvor tætheden af ørredyngel skal være 80-130/100 m².

Smådyrsfaunaen er ikke undersøgt på strækningen i projektområdet. Miljøstyrelsens målestation er ca. 1 km længere opstrøms og ved den nyeste undersøgelse den 3. februar 2022, blev smådyrsfaunaen registreret til faunaklasse 4. Tilstanden svarer til "moderat økologisk tilstand".

Tilstanden for vandløbets planter er i Miljøstyrelsens nationale overvågningsprogram 2017-2021 (NOVANA) MiljøGIS angivet til at være ukendt.

Den samlede økologiske tilstand for Vejstruprød Bæk er på MiljøGIS basisanalyse for Vandområdeplanerne 2021-2027 angivet til "moderat økologisk tilstand" og dermed ikke målopfyldt.

4 Vandløbsrestaureringen – Projektbeskrivelse

4.1 Vandløbsarbejder i hovedpunkter

Projektet består af en vandløbsrestaurering, hvor der udlægges gydegrus og skjulesten for at forbedre gyde- og opvækstmulighederne for fiskebestanden, som samtidig vil forbedre levestederne for vandløbets smådyrsfauna.

Projektstrækningen bærer præg af, at vandløbet tilføres/transporterer meget sand i perioder, hvilket kan forringe levestederne for fisk og smådyr og være medvirkende årsag til at vandløbet ikke opfylder miljømålet. For at forhindre at det udlagte gydegrus og skjulesten dækkes af sand, etableres et sandfang længst opstrøms på den restaurerede strækning. Sandfanget tømmes efter behov.

I hovedpunkter omfatter projektet følgende vandløbsarbejder, som er beskrevet enkeltvis herunder og vist på tegning 2.

- Udlægning af gydegrus
- Udlægning af skjulesten
- Etablering af sandfang
- Beskæring af enkelte træer

4.2 Udlægning af gydegrus og skjulesten

Der udlægges 35 m³ gydegrus i størrelsen 85 % 16-32 mm og 15 % 32-64mm i lokale banker og i en lagtykkelse på 25 cm. Gydegruset udlægges i hele vandløbsbredden, som varierer mellem 0,6 og 1,7m. Lokalt vil udlægningen af gydegruset forgå ved at udskifte den eksisterende vandløbsbund.

Ved udlægningen af sten og grus følges DTU Aquas vejledning for etablering af gydebanker for laksefisk. For at undgå uønsket opstuvning bruges vejledningens ”stokkemethode”, så projektet ikke ændrer vandstanden og afvandingen ved eksisterende dræn og vandløbet længere opstrøms.

På hele strækningen udlægges der 3 m³ skjulesten i størrelsen 100-200 mm.

Gydegrus og skjulesten udlægges på vandløbsstrækningerne station 2.876 – 2.900 og station 2.925 - 3.125, der er markeret med rød streg på projektkortet, se bilag 1.

4.3 Etablering af sandfang

Der etableres et sandfang for at undgå sandtransport og tilførsel af sand til den restaurerede vandløbsstrækning nedstrøms.

Sandfanget etableres i station 2.900-2.925, ved at udvide vandløbet med 2-3 meter i bredden og sænke vandløbsbunden med op til 1m.

Sandfanget er markeret med gul streg på projektkortet, se bilag 1.

